

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Haymo-//nis Episcopi Hal-//berstattensis De
Chri//stianarum rerum memoria li-//bri decem**

Haimo <Halberstadensis>

Coloniae, 1531

VD16 H 224

Haeresis Apollinaris de Martino, Hieronymo, & extinctione haereticae
prauitatis. Cap. VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29805

HAYMO DE CHRISTIA.

penitus idolis, pulsus hereticis, congregatus catholicis, in fide & religione & munificentia perseuerat. Hic piam constituit legem, ut sententiæ principum super animaduersione prolata, in diem tricesimum ab executoribus differretur, quo locus misericordie vel (si res tulisset) penitentiae non periret.

Caput VIII.

Sub eodem tempore apud Laodiceam Apollinaris episcopus, vir sane in cæteris instructus, heresim generat, ex contentione asserens solum corpus, non etiam animam à domino in dispensatione susceptum, & pro supplemento illius rationabilis partis, ipsum dei verbum fuisse perhibebat. Hinc descendunt Apollinaristæ & hæretici, proprias habentes sectas & dogmata. Tunc conciliū Romæ congregatur à Damaso, & Petro Alexandrino, & damnatur Apollinaristæ, data hac decretali sententia, ut si quis filium dei humanitatis vel deitatis diceret minus aliquid habuisse, ab ecclesia fieret alienus. Sed & Constantino-
poli sub trecentis quinquaginta patribus, synodus celebratur, in qua omnes hæretici condemnantur. Tunc Martinus Turonicorum Galliae ciuitatis episcopus, multis miraculorum signis effulget. Tunc Hieronymus presbyter in Bethleem, imò toto orbe clarus habetur, de quo non sine magna admiratione suspicio, quare in hac historica narratione à Rufino pretermittus est insigniri, maxime cum cæteros illustres viros & contemporaneos suos nobilitauerit eloquio, qui vel impares ei fuerunt scientia, vel si pares aut superiores, certe omnimodo minus utiles ecclesijs.

RERVM MEMO. LIB. X.

Fortassis egit hoc Rufinus industria, ue videretur iniuriã illi libello facere, quem idem beatus Hieronymus scribit de viris illustribus, vbi & de seipso facit in vltimis mētionem. Dicitur etiã, q̄ inimicitias inter se aliquando habuerunt, & (si fas est dici de tam sanctis & prudētibus viris) obliquis se respexisse vultibus, & sermonibus nauare. Vnde forsitan à beato Hieronymo nunc sermonem historicũ obliquauit. siue autem propter hoc, siue propter illud omiserit, nescio, deus scit: vnum scio, quia prætermittendus non erat. Vnde nunc idoneum duxi vicem supplere Rufini, & tantum hunc virum inserere narratiõĩ, vt quasi quoddã cornu aureo mutilata historia, huius insertione reformetur. Itaq; ea quæ sparsim de eo dictata reperi, suffragantibus eius meritis in vnum colligere breuiter dispono. Sed iam ad historiã reuertamur. Interea Theodosius pius imperator cõmunem se præbens sacerdotib⁹ dei, extinctis iam hæreticis, in pace & quiete magna regit ecclesias. Tunc idola penitus destruentur, templa gentiliũ subuertuntur. Tunc apud Alexãdriam ingens templum Serapis deiicitur, in quo tam vastum erat ipsius Serapis simulacrũ, vt dextera vnũ parietem, alterũ læua perstringeret. Quod monstrum ex omni genere mētallorum signorumq; cõpositum ferebatur. Hoc idolum dicebant statutis diebus salutari à Sole, quoniam arte erat compositum, vt per fenestram exiguam radius solis directus, os & labia ei⁹ populo inspectãte illustraret. Sed & in eodẽ templo signum solis ex subtilissimo ferro fabricatũ, magnete lapide desuper laquearibus infixõ, ipsumq;

HAYMO DE CHRISTIA.

trahentibus mouebatur deorsum, & tanquam ad salutandum Serapim altius eleuabatur. Sed cum ad subuertendum hoc simulacrum nostri insurgerent, paululum territi retardantur, gentilibus pro certo asserentibus, quod si humana manus illud tetigisset, terra dehiscens ilico solueretur in chaos, cælumq; rueret in præceps, tum ecce vnus ex militibus fide concallescens, correptam bipennem maxillæ veteratoris illidit nec cælum tamen ruit, nec terra distenditur. Exinde alijs adiuuantibus ad cædendum, senex veterinosus distrahitur, & in conspectu clericorum Alexandriae exurit. Hic Serapis finis fuit, quem alij Iouem putant, alij virtutem Nili fluminis, alij regem Aegypti Apim, alij in honorem nostri Ioseph formatum asserunt esse simulacrum, ob diuisionem frumenti, qua subuenit Aegypto. Sed & in templo Saturni cum simulacrum deijcitur, tyranni eiusdem fani sacerdotis fraus comperta est, qui tanquam ex responso numinis, suæ libidini placentes feminas dicens dignas esse Saturno deo, & eius uocatiõe, faciẽsque in templo pernoctare, clausis ianuis, & traditis clauibus, cum videretur discedere, per subterraneos aditus simulacrum ingrediebatur à tergo exesum, & parieti diligenter annexum, & mox supplicansem & intentam mulierem, quasi uoce Saturni aduocabat, sed & aliæ multæ Paganorũ fraudes tunc deteguntur. Itaque deiecto apud Alexandriam ipso capite idolo latriæ, reliqua idola conculcantur, & veri dei construuntur ecclesiæ. Interea Valentinianus in occiduis partibus, Iaqueo vitam finiuit, dolo (ut dicitur) ducis sui Arbogasti, post quem Euge

RERVM MEMO. LIB. X.

nus tyrannus Italiam occupat. Theodosius inflāma-
tur ad vltionem, & consulto Iohanne Anachoreta mo-
nacho, qui prophetico spiritu pollebat, Eugenium ex-
cipiat tyrannum, tam armis confusus, quā ieiunijs
& orationibus. Tunc de inimicis ad Orientem reuerti-
tur, ibique Arcadium filium Augustum creat, Hono-
rium quoque factum imperatorem Occiduis parti-
bus delegat. Ipse vero iam subiugatis hostibus, iam e-
liminatis idolis, iam sedata ecclesia, post decem & se-
ptē annos Romani imperij migrat ad dominum, cū
pñssimis principibus percepturus prēmia meritorum.
Hic Rufinus ecclesiasticæ historiæ finem facit, & nos
quoque finitis persecutionibus, hæresibus consopitis,
fundata & extructa ecclesia, quia post enumera-
tionem tantorum martyrum, confessorum,
doctorum siue patrum, nihil dignius
restat vel illustrius, hic cum eo sus-
cepti operis compendium
terminemus,